

Μάιος-Ιούνιος 2004
Τεύχος 6

5 Ιουνίου Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ
Ο ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ Η ΑΓΟΡΑ
ΦΙΛΙΚΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ;
Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

metaπεριβ@λλον

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΕΥΧΟΣ 6
ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2004

ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Βουλγαροκτόνου 30, 11472, Αθήνα
Τηλ -Fax: 210.64.92.095
email: env@env.aegean.gr
web: www.sape.gr

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ
Κουρμούσης Φώτης
Μαυράκη Δήμητρα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
Κόρμαλη Αθηνά
Κυρίτσης Ευάγγελος
Μάντζαρης Νίκος
Μαυρομάτη Άντα
Τοπουζέλης Κώστας
Χατζάκης Μανώλης

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Τσολάκης Γιώργος

Οι απόψεις που εκφράζονται στα
ενυπόγραφα άρθρα δεν
εκφράζουν απαραίτητα τη γνώμη
του περιοδικού ή του Συλλόγου .

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial.....3

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....4

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ: ΟΤΑΝ
ΔΕ ΒΟΗΘΑΜΕ ΝΑ ΛΥΘΕΙ ΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑ
ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ.....6

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ.....8

Ο ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ Η ΑΓΟΡΑ
– ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....10

ΈΧΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΝΑ ΓΙΝΟΥΜΕ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΦΙΛΙΚΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ;14

ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΝΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ.....16

ΧΑΛΑΣΕ...Ο ΚΑΙΡΟΣ!.....18

ΕΠΙΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΡΥΜΟ
ΠΑΡΝΗΘΑΣ... ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΔΙΠΛΑ ΜΑΣ.....20

“ΕΥΡΩΠΗ – ΕΛΛΑΔΑ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 2004.
ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΜΑΣ”.....23

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 01/42/ΕΚ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ
ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....25

Επικοινωνία με το metaπεριβ@λλον

Η αποστολή ύλης προς το «meta περιβ@λλον» του Σ.Α .Π .Ε θα πρέπει να γίνεται ηλεκτρονικά στο email του περιοδικού.

Σχετικά με τις προδιαγραφές συγγραφής των άρθρων δείτε www.env.gr/sape/periodiko.htm

Η σύνταξη του περιοδικού διατηρεί το δικαίωμα της αναμόρφωσης ή περικοπής κειμένων τα οποία αποστέλλονται προς δημοσίευση. Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται. Για αλλαγή της ηλεκτρονικής διεύθυνσης αποστολής του περιοδικού ή για οποιοδήποτε θέμα που σχετίζεται με την αποστολή του περιοδικού οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να απευθύνονται στο email του περιοδικού.

Editorial

Φώτης Κουμούσης
Αρχισυντάκτης metaπεριβ@λλον
fkour@central.ntua.gr

Έφτασε το 6ο τεύχος καλοκαιρινό και γιορτινό!

Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος: ημέρα αφιερωμένη στον όμορφο πλανήτη μας...

Πόση αγάπη έχει αυτός ο πλανήτης για εμάς; Παρόλη την κακομεταχείριση, την υποβάθμιση, την αδιαφορία, αυτός ακόμη μας ανέχεται και μας φιλοξενεί με στοργή παρέχοντας μας όλα τα αγαθά. Εμείς εκτίμηση μηδέν...

Ίσως θα έπρεπε να ακούσουμε τη σοφία μεγάλου Ινδιάνου φύλαρχου που είπε ότι «μόνο όταν πεθάνουν όλα τα ζώα και τα φυτά και ρυπανθούν τα νερά, ο αέρας και το έδαφος, τότε μόνο θα καταλάβουμε ότι τα λεφτά δεν τρώγονται...»

Ίσως θα έπρεπε να γίνουμε λίγο Ινδιάνοι κι εμείς και να πιστέψουμε ότι είμαστε απλά περαστικοί από αυτή τη γη και να μη θέλουμε να αφήσουμε τόσο έντονα τα σημάδια μας...

Ποιον όμως επηρεάζει περισσότερο η περιβαλλοντική καταστροφή;

Η φύση και η γη επιβίωσε εκατομμύρια χρόνια πριν από εμάς και πιθανόν άλλα τόσα και μετά από εμάς. Και αν εξαφανιστούν κάποια είδη και αν ρυπανθούν κάποια φυσικά μέσα η φύση πάλι θα προσαρμοστεί και θα επιβιώσει. Ο άνθρωπος όμως μπορεί να επιβιώσει, χωρίς καθαρό αέρα, χωρίς πόσιμο νερό, χωρίς υγιεινή τροφή;

Στην ανθρωποκεντρική αυτή θεώρηση της γης ότι η φύση δεν μπορεί χωρίς τον άνθρωπο αφού αυτός είναι η κορωνίδα της εξέλιξής της, ίσως θα έπρεπε να καταλάβουμε ότι με την καταστροφή δεν βλάπτουμε κανέναν περισσότερο από εμάς τους ίδιους.

Αν χαθεί ένα δάσος η φύση δεν θα κλάψει ούτε θα διαμαρτυρηθεί...

Αν χαθούν όμως ανθρώπινες ζωές εξαιτίας μιας φυσικής καταστροφής το κόστος θα είναι ανυπολόγιστο...

Στο περιβάλλον όλα είναι αλληλένδετα και αλληλοεπηρεάζονται. Και αφού ο άνθρωπος είναι στο επίκεντρο της φύσης τα πάντα επηρεάζουν και αφορούν αυτόν περισσότερο. Συνεπώς την ημέρα αυτή που γιορτάζει το περιβάλλον γιορτάζει πρωτίστως ο άνθρωπος.

Ας προσέξει λοιπόν ο άνθρωπος το περιβάλλον και κατ' επέκταση τον εαυτό του, την επιβίωσή του, τη διαβίωσή του, την υγεία του, την ευτυχία του...

Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος: ημέρα αφιερωμένη στον άνθρωπο, σε εμάς...

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σήμερα την 5η Ιουνίου που η γη γιορτάζει το περιβάλλον της γιορτάζουν και οι περιβαλλοντολόγοι. Ωστόσο στις χαρούμενες στιγμές ας αφιερώσουμε ένα λεπτό να θυμηθούμε κάποιους υποβαθμισμένους φυσικούς πόρους, κάποιους χαμένους φυσικούς θησαυρούς της χώρας μας.

Η Ελλάδα απαριθμεί δεκάδες περιοχές πρότινος φυσικού κάλλους ωστόσο σήμερα αυτές ανήκουν στον κατάλογο των ρυπασμένων περιοχών. Περιοχές δηλαδή που έχουν υποβαθμιστεί και αν δεν ληφθούν μέτρα αποκατάστασης και προστασίας τους ίσως να καταστραφούν ολοσχερώς. Οι περιοχές αυτές είναι:

1. Δέλτα του Έβρου : καταστροφή Βιοτόπου Δράνας, αποξηράνσεις, ρύπανση νερών ποταμού
2. Ρύπανση Υγροτόπων Βιστωνίδας, Μητρικού, ποταμού Κοσύνθου οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί υγρότοποι και έχουν συμπεριληφθεί στον κατάλογο Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας σύμφωνα με τη Σύμβαση Ramsar.
3. Εγκατάσταση μονάδας εμπλουτισμού Ουρανίου βόρεια του Παρανεστίου Ροδόπη
4. Ρύπανση κόλπου Καβάλας
5. Επιβάρυνση από βιομηχανικές δραστηριότητες του Στρυμονικού κόλπου
6. Ρύπανση βιομηχανικής περιοχής Σίνδου στην Θεσσαλονίκη, ρύπανση Θερμαϊκού
7. Καταστροφή βιοτόπων Αλιάκμονα, Αξιού και Λουδία, υποβάθμιση λιμνοθάλασσας Αλυκής Κίτρους (Σύμβαση Ramsar)
8. Ρύπανση παραλίων Πιερίας
9. Ρύπανση οροπεδίου Κοζάνης – Πτολεμαΐδας από την εξόρυξη λιγνίτη και την λειτουργία των εργοστάσιων παραγωγής ηλεκτρισμού
10. Ρύπανση – ευτροφισμός της λίμνης της Καστοριάς
11. Ολική Ρύπανση της λίμνης Παμβώτιδας στα Ιωάννινα
12. Ρύπανση Ποταμού Πηνειού
13. Ρύπανση Παγασητικού κόλπου
14. Θαλάσσιο πάρκο Β. Σποράδων, παράνομη αλιεία μεσογειακής φώκιας
15. Ρύπανση κόλπου Γέρας στην Λέσβο
16. Ρύπανση περιοχής Αλιβερίου στην Εύβοια από βιομηχανικές δραστηριότητες
17. Εθνικός Δρυμός Οίτης: Κίνδυνοι από βόσκηση και κυνήγι

18. Γενική υποβάθμιση Αμβρακικού Κόλπου (Σύμβαση Ramsar)
19. Γενική υποβάθμιση λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου (Σύμβαση Ramsar)
20. Ρύπανση Πατραϊκού κόλπου
21. Κίνδυνος παραθαλασσίου Δάσους Στροφιλιάς στο Κοτύχι, στον Νομό Ηλείας λόγω υπερβόσκησης και ανθρωπίνων επεμβάσεων (Σύμβαση Ramsar)
22. Τουριστικοποίηση στην περιοχή ωτοκίας της χελώνας *Caretta caretta* στον κόλπο του Λαγανά στην Ζάκυνθο
23. Ολική ρύπανση θάλασσας και γης από την Πεσινέ (Αντίκυρα) και από την βιομηχανία Αλουμίνιας «Θίσβη»
24. Καταστροφή Δασών Γκιώνας από την εξόρυξη Βωξίτη
25. Ρύπανση κόλπου Ελευσίνας και Σαρωνικού
26. Ρύπανση λεκανοπεδίου Αττικής
27. Ρύπανση περιοχής Λαυρίου
28. Ρύπανση περιοχής Κατακόλου
29. Ρύπανση Μεγαλόπολης από τα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας
30. Ρύπανση Ευρώτα
31. Ρύπανση θάλασσας στο Καρλόβασι Σάμου, καταστροφή δασών από πυρκαγιές
32. Ρόδος: δάση πλατύφυλλων, πεταλούδες, μεγάλη καταστροφή από πυρκαγιές
33. Βεβαρημένη περιοχή Δήμου Ακρωτηρίου στο νομό Χανίων στην Κρήτη εξαιτίας της ανεξέλεγκτης απόρριψης απορριμμάτων στην χωματερή του Κουρουπητού και από τις στρατιωτικές βάσεις στην Σούδα
34. Αλλοίωση περιβάλλοντος από την εξόρυξη λιγνίτη στα Λιγνιτωρυχεία Αχλάδας – Φλώρινας.

Ας αναλογιστούμε όλοι μας τι σημαίνει για την ωραιότερη χώρα στη γη (!) να έχει ένα τόσο μακρύ κατάλογο περιβαλλοντικών «πληγών».

Ας συνειδητοποιήσουμε όλοι μας ότι φέρουμε ένα μερίδιο ευθύνης για την καταστροφή αυτή, έστω και με την απραξία μας.

Ας προσπαθήσουμε όλοι μας να συμβάλλουμε στην αποκατάσταση και προστασία τους όχι μόνο με την ενεργή συμμετοχή αλλά και με την υποστήριξη και προώθηση των ειδικών επιστημόνων και φορέων που θα αναλάβουν να δώσουν και εφαρμόσουν λύσεις και μέτρα για την επαναφορά του φυσικού μας πλούτου σε εμάς.

Γιατί το περιβάλλον ειδικά σήμερα βρίσκεται στα δικά μας χέρια.

Φώτης Κουρμούσης
Περιβαλλοντολόγος, Αν. γραμ. ΔΣ ΣΑΠΕ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ: ΟΤΑΝ ΔΕ ΒΟΗΘΑΜΕ ΝΑ ΛΥΘΕΙ ΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Κατερίνα Στυλογιάννη

Περιβαλλοντολόγος, Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μέλος ΔΣ – Σύλλογος Αποφοίτων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδας

ΥΠΕΧΩΔΕ – Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού - Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος

kstil@netonline.gr, k.stilogiani@dpers.minenv.gr

Ομολογώ, ότι η τελευταία φορά που θυμάμαι τον εαυτό μου να ασχολείται με τα «κοινά», ήταν στο Λύκειο ως μέλος του 15μελούς του σχολείου. Έκτοτε και συνειδητοποιώντας τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσαν οι «συνδικαλιστές», αποφάσισα να απέχω από τέτοιου είδους δραστηριότητες.

Μετά την έναρξη εργασίας μου στο ΥΠΕΧΩΔΕ, κατάλαβα ότι για να επιβιώσει ο κλάδος των περιβαλλοντολόγων σε μια ιδιαίτερα ανταγωνιστική κοινωνία η οποία δεν έχει ακόμα πλήρως κατανοήσει τη σημασία και την άμεση εξάρτησή της από το περιβάλλον, (δεν είναι τυχαίο ότι ο κλάδος των μηχανικών θεωρείται πανάκεια για τα πάντα!) είναι απαραίτητο να εκπροσωπηθεί από ένα σύλλογο που θα μπορέσει να διεκδικήσει και να κατοχυρώσει τα επαγγελματικά δικαιώματα του κλάδου αυτού.

Η διαπίστωση αυτή, σε συνδυασμό με μία τυχαία και ίσως και λίγο αστεία ιστορία, με οδήγησε στο

να συμμετάσχω στα δρώμενα του Συλλόγου Αποφοίτων Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδας, ως μέλος του Δ.Σ.

Μέσα από αυτή τη συμμετοχή διαπίστωνα ότι ελάχιστοι είναι οι περιβαλλοντολόγοι που ενδιαφέρονται, είτε συμμετέχοντας στις ομάδες εργασίας, είτε έχοντας εκπληρώσει τις οικονομικές τους εκκρεμότητες, είτε έχοντας δώσει το παρών στις γενικές συνελεύσεις (και δεν βγάζω από έξω και τον εαυτό μου). Πολύ λίγα άτομα είναι εκείνα που υπερβαίνουν εαυτόν, δουλεύοντας εις βάρος του προσωπικού τους χρόνου για να διεκδικήσουν και να κατοχυρώσουν τα δικαιώματα του κλάδου μας, για να ακουστούμε, για να σταματήσουν να ρωτάνε «υπάρχει τέτοια σχολή στην Ελλάδα;, Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι; Κι εσείς δηλαδή τι κάνετε;»

Κι εδώ μπαίνει το μεγάλο ερωτηματικό:

• Για ποιους και γιατί θα γίνει η αλλαγή του

καταστατικού που θα εξασφαλίζει στο σύλλογο τη δυνατότητα να διεκδικεί τα δικαιώματά μας;

- Για ποιους και γιατί μέσα από την αλλαγή του καταστατικού θα μπορέσει ο σύλλογος να κατοχυρώσει συλλογικές συμβάσεις εργασίας;

- Γιατί και για ποιους να επιδιώκει ο σύλλογος την προώθηση ένταξής μας στο ΓΕΩΤΕΕ;

- Για ποιο λόγο έχουνε γίνει επαφές με άλλες σχολές περιβαλλοντικών επιστημών με μελλοντικό στόχο τη δημιουργία ενός επιμελητηρίου περιβάλλοντος, ικανό να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στα τεκταινόμενα;

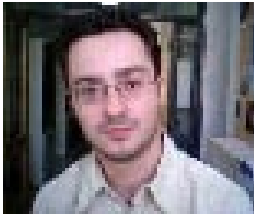
- Γιατί ο σύλλογος μέσω των ομάδων εργασίας να προσπαθεί να ενημερώνει τους περιβαλλοντολόγους για τις θέσεις εργασίας, για τη νομοθεσία, για προγράμματα και για περιβαλλοντικά και επαγγελματικά θέματα μέσω του περιοδικού;

Αυτά είναι μερικά από τα θέματα που έχει κάνει και έχει σκοπό να κάνει ο σύλλογος για όλους

εμάς που δυστυχώς, δε βοηθάμε στη λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος μας. Και σίγουρα δεν είναι προς τιμήν μας.

Μήπως προτιμάμε τελικά να είμαστε μέρος του προβλήματος; Μήπως τελικά μας αρέσει να βρισκόμαστε στο έλεος όλων εκείνων των κλάδων που καταφέρνουν μέσω της δύναμης των συλλόγων τους να μας εξοστρακίζουν από αυτό που και νομικά μας ανήκει; Μήπως τελικά μας αρέσει να είμαστε οι έσχατοι;

Σκεφτείτε το λίγο....

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

Κώστας Τοπουζέλης

Γραμματέας ΔΣ - Σύλλογος Αποφοίτων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδας
ktopo@mail.ntua.gr

Φανταστείτε μια χώρα που υπουργός οικονομίας είναι ένας γεωργός, υπουργός υγείας ένας οικονομολόγος, υπουργός παιδείας ένας οδηγός αυτοκινήτων και ούτω καθεξής. Φανταστείτε μια χώρα που διοικείται από υπουργείο ανάπτυξης - εθνικής άμυνας, υπουργείο εξωτερικών - πολιτισμού - δικαιοσύνης και υπουργείο δημόσιας τάξης - ναυτιλίας - Μακεδονίας - Θράκης κλπ. Το αποτέλεσμα θα είναι χασοκό. Σκεφθείτε τώρα το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Δημοσίων έργων πόσο σχέση μπορεί να έχει με τα παραπάνω. Το περιβάλλον με τα δημόσια έργα είναι το ίδιο σχετικό όσο τα ηλεκτρικά είδη του σπιτιού σας και το πρόβλημα της Κύπρου. Και ας υποθέσουμε ότι σε ένα τέτοιο υπουργείο υπάρχουν τρεις ηλεκτρολόγοι. Είναι σίγουρο ότι όλες οι συσκευές θα λειτουργούν ρολόι αλλά η Κύπρος Ευρωπαϊκή Ένωση δεν βλέπει. Από την άλλη μπορεί να διοικείται από τρεις διπλωμάτες με περγαμηνές σπουδών στις διεθνείς σχέσεις. Είναι βέβαιο πως αποτέλεσμα με την Κύπρο θα δούμε αλλά εάν χαλάσει μια συσκευή την πετάμε και παίρνουμε καινούργια.

Κάπως έτσι είναι η κατάσταση με το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. Με δύο πολύ καλούς «Πολιτικούς» - «Μηχανικούς» και έναν εξωκοινοβουλευτικό εξαίρετο πρώην πρύτανη

πολυτεχνείου είναι σίγουρο πως τα δημόσια έργα θα έχουν την τιμητική τους. Ειδικά σε μια προ-ολυμπιακή περίοδο όπου δεν υπάρχουν δικαιολογίες του τύπου δεν προλάβαμε. Θεωρώ

ότι θέλουν να κάνουν άριστα την δουλειά τους αλλά αναρωτιέμαι εάν μπορεί μια νοικοκυρά να οδηγήσει αεροπλάνο. Ο πρωθυπουργός κ. Καραμανλής είμαι πεπεισμένος ότι έχει όλες τις καλές προθέσεις να διοικήσει άριστα την χώρα. Μήπως όμως έχει πέσει σε ατόπημα; Μήπως πρέπει να επανεξετάσει τις προεκλογικές εξαγγελίες για μικρό αριθμό υπουργικού συμβουλίου των εκλογών του 2004 και τις προεκλογικές εξαγγελίες για αυτόνομο υπουργείο περιβάλλοντος του 2000; Οι πρώτες προτεραιότητες του για στερεή παιδεία, αναζωογόνηση του πολιτισμού και στενή παρακολούθηση των ολυμπιακών έργων κρίνεται απόλυτα σωστή αλλά όλα τα άλλα θα μείνουν στο περιθώριο;

Στην συνάντηση του προεδρείου του Συλλόγου πολύ πριν τις εκλογές με τον τωρινό υπουργό γεωργίας κ. Τσιτουρίδη είχαμε πάρει τις διαβεβαιώσεις για αυτοδυναμία ενός οργανισμού περιβάλλοντος στα πρότυπα της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καταλαβαίνω επίσης ότι έχει περάσει ελάχιστο χρονικό διάστημα από την ανάληψη των ευθυνών της παρούσας κυβέρνησης και ότι μόλις πριν από λίγες μέρες έγινε η ορκωμοσία των βουλευτών αλλά οι εξελίξεις φαίνονται να διαγράφονται μόνες τους.

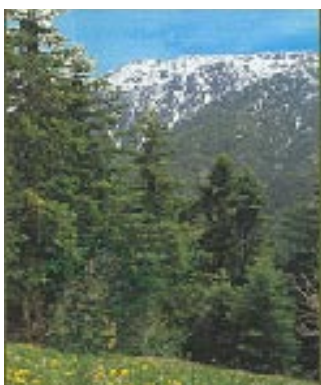
Η διακυβέρνηση αλλάζει πρόσωπο και όσοι δεν αφουγκράζονται τους πολίτες θα έχουν δύσκολο έργο. Ας μην ξεχνάμε ότι ο γενικά αποδεκτός καλύτερος πρωθυπουργός των

τελευταίων χρόνων κ. Σημίτης που μετέτρεψε την Ελλάδα σε Ελλάδα διεθνούς αναγνώρισης και κύρους, με πλήθος έργων και πράξεων μετατράπηκε από τους ίδιους τους συντρόφους του σε αλεξικέραυνο της δυσaréσκειας των πολιτών για την θλιβερή καθημερινότητα τους. Για την οποία μάλιστα έχει μερίδιο ευθύνης αλλά ακριβώς επειδή δεν ήταν στις προτεραιότητες του απέτυχε να την αντιμετωπίσει.

Οι πολίτες δεν νοιάστηκαν για την διεθνή αναγνώριση της χώρας, τα νοσοκομεία που δημιουργήθηκαν

σε κάθε περιφέρεια, για τις αυξήσεις στους μισθούς τους και για το μεγαλόπνοο μελλοντικό σχέδιο-χάρτα. Νοιάστηκαν για το ότι δεν υπήρχε χώρος στο πεζοδρόμιο από τις τρύπες και τα παρκαρισμένα αμάξια, πράσινο για την βόλτα τους, λεωφορεία να πάνε στις δουλειές τους και το κυριότερο δεν υπήρχε έντιμη συναλλαγή με το κράτος. Αλαζονεία υπουργών και διεφθαρμένο σύστημα διοίκησης έγινε το show της τηλεόρασης, με τον πολίτη να εκφράζεται με εκπομπές τύπου ζούγκλας και τα έντονα μαύρα γράμματα του κίτρινου τύπου.

Το περιβάλλον προβλέπω να είναι η επόμενη καθημερινότητα ή το επόμενο Πόρτο Καρράς της κυβέρνησης. Η τρομοκρατία – παιδεία – πολιτισμός – τουρισμός

θα είναι η δύναμη της και η τρικλοποδιά αυτήν την φορά θα έρθει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις διεθνείς εξελίξεις. Η αλαζονεία φαίνεται να μετατρέπεται σε αδυναμία λόγω έλλειψης επιστημονικής γνώσης και λάθος

διοικητικού χειρισμού. Ο πλανήτης όπως όλα τα οικοσυστήματα έχει μια φέρουσα ικανότητα. Δεν υπάρχει απόδειξη ότι την ξεπεράσαμε αλλά ενδείξεις ότι την πλησιάζουμε.

Αισιοδοξώ ότι οι προτεραιότητες θα επανεξετασθούν μετά το πολύ κρίσιμο στοίχημα της ολυμπιάδας. Ίσως όντως η Ελλάδα χρειάζεται πολιτικούς μηχανικούς μπροστάρηδες στο κρίσιμο αυτό σημείο της για να ενισχύσει την πολύ καλή θέση της στην διεθνή σκηνή, να δώσει νέα τουριστική αξία στον φυσικό πλούτο της και αναδείξει την χαμένη της πολιτιστική αίγλη. Όλα αυτά όμως θα έχουν αξία εφόσον ο πολίτης της θα χαίρεται να ζει και να δημιουργεί σε αυτήν. Και σε αυτόν τον δρόμο πρέπει το περιβαλλοντικό ζήτημα στην Ελλάδα να μεταφερθεί στην πρώτη γραμμή.

Τελικά ο χρόνος είναι ο αδιάφευστος κριτής όλων μας. Ας του δώσουμε μια ευκαιρία για να μεγαλοουργήσει με τις πράξεις μας. Ας προσπαθήσει ο καθένας μας με τις πράξεις του να κάνει καλύτερη αυτήν την χώρα πέρα από τα κομματικά του πιστεύω και τις προσωπικές του φιλοδοξίες. Ας βάλουμε όλοι μαζί την δύναμη μας για ένα καλύτερο επίπεδο ζωής. Ας περιμένουμε λοιπόν να δούμε τους αθλητές μας να στεφανώνονται από τα κλαδιά της ελιάς μέσα σε σύγχρονα στάδια και την ολυμπιακή εκχειρία να γίνεται για άλλη μια φορά Ελληνική πράξη και μετά ας κρίνουμε σκληρά για την περαιτέρω πορεία μας...

Ο ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ Η ΑΓΟΡΑ – ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Φώτης Κουρμούσης

Περιβαλλοντολόγος, Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Αναπληρωτής Γραμματέας ΔΣ - Σύλλογος Αποφοίτων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδας
Υποψήφιος διδάκτορας, Σχολή Χημικών Μηχανικών, Ε.Μ.Π.
fkour@central.ntua.gr

Η αγορά του περιβάλλοντος είναι ο κατεξοχήν επαγγελματικός χώρος που δραστηριοποιείται ο Περιβαλλοντολόγος. Δυστυχώς προσήλθε τελευταίος σε αυτό το χώρο αφού τόσα χρόνια και λόγω της απουσίας του, άλλες ειδικότητες «λυμαίνονταν» τον κλάδο αυτό.

Οι βασικές αιτίες είναι τρεις: Πρώτον η συνήθης δικαιολογία ότι “στο πρόγραμμα σπουδών υπάρχουν και 3 μαθήματα σχετικά με περιβάλλον οπότε προσδίδουν την απαιτούμενη γνώση και κατοχύρωση” είναι γελοία, όσο θα ήταν να ισχυρισθώ και εγώ ότι μπορώ να ασκώ την δικηγορική επειδή έκανα και 3 μαθήματα δικαίου, ότι μπορώ να δραστηριοποιούμαι ως οικονομολόγος επειδή έκανα και 3 μαθήματα οικονομικών... Επιπρόσθετα ούτε οι κάτοχοι μεταπτυχιακού στο περιβάλλον κατοχυρώνονται να δηλώνουν «Περιβαλλοντολόγοι» ή «ειδικοί στο Περιβάλλον», όπως επίσης και ένας που κατέχει μεταπτυχιακό στη Νομική δεν μπορεί να δηλώσει «Δικηγόρος». Συνεπώς η οποιαδήποτε προσέγγιση μέσω σπουδών είναι μερική και όχι συνολική και άρα δεν κατοχυρώνει σε κανέναν άλλο επιστήμονα τη συνολική γνώση του περιβάλλοντος που κατέχει μόνο ο Περιβαλλοντολόγος. Επιπρόσθετα βάση νομοθεσίας ο τίτλος προσδίδεται σε ένα επιστήμονα από το βασικό του πτυχίο και όχι τις λοιπές του εξειδικεύσεις (μάστερ, διδακτορικά κλπ) συνεπώς είναι παράνομο να δηλώνεις «περιβαλλοντολόγος» χωρίς πτυχίο ή

αναγνώριση από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Δεύτερον η συνήθης δικαιολογία ότι επιστήμονες δραστηριοποιούνται στο χώρο πολλά περισσότερα χρόνια στο περιβάλλον πάλι είναι άτοπη, όπως κάποτε υπήρχε μόνο ο «Μηχανικός» ή ο «Γιατρός», ενώ σήμερα υπάρχουν «αναγκαίες εξειδικεύσεις» πολιτικοί, χημικοί, ηλεκτρολόγοι μηχανικοί ή παθολόγοι, οφθαλμίατροι, χειρουργοί, κ.λπ. Συνεπώς αδιαμφισβήτητα κατέχουν χρόνια εμπειρία αλλά σε ένα συγκεκριμένο ειδικό περιβαλλοντικό ζήτημα και όχι στο συνολικό πρόβλημα και αντίληψη του περιβάλλοντος.

Τρίτον το περιβάλλον ως θέμα είναι κάτι εύκολα αντιληπτό και αποτελεί συχνά ζήτημα συζήτησης όπου ο καθένας εκφέρει την προσωπική του μη επιστημονική άποψη. Οι διάφορες ειδικότητες εξαιτίας της ενασχόλησης τους με συγκεκριμένα εξειδικευμένα περιβαλλοντικά θέματα φέρουν συχνά «βαρύνουσα» άποψη για τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Αυτό αποτελεί μαράζι για τον κλάδο ότι δηλαδή οι μη ειδικοί, που δεν αντιλαμβάνονται το σύνολο του περιβαλλοντικού κλάδου εκφράζουν επιστημονική άποψη για αυτόν. Μόνο ο περιβαλλοντολόγος που κατανοεί το σύνολο των αλληλεπιδράσεων και σχέσεων των περιβαλλοντικών ζητημάτων σε όλα τα επίπεδα (κοινωνικά – οικονομικά – τεχνικά) μπορεί να εκφράζει επιστημονική άποψη και συνεπώς

να σχεδιάζει και διαμορφώνει πολιτική στον κλάδο αυτό. Αντίστοιχα όλοι έχουμε μια μη επιστημονική άποψη για τα οικονομικά ζητήματα και την οικονομία, ωστόσο δεν φέρει καμία επιστημονική βαρύτητα, διότι δεν είμαστε όλοι οικονομολόγοι. Στενάχωρο είναι το γεγονός ότι απλοί άνθρωποι – επιστήμονες – πολιτικοί κύρους φέρουν βαρύνουσα άποψη χωρίς να συναποφασίζουν ούτε να συμβουλεύονται αλλά ούτε και να δέχονται ότι μπορεί να υπάρχει διαφορετική άποψη από τη δική τους και πόσο μάλλον όταν η άποψη αυτή προέρχεται από τους πλέον ειδήμονες του χώρου. Ο καθένας δικαιούται να διαμορφώνει και να έχει τη δική του άποψη αλλά πρέπει να λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τη γνώμη των ειδικών ειδάλλως η άποψη αυτή είναι άστοχη.

Σήμερα η κατάσταση στην αγορά του περιβάλλοντος έχει ως εξής: Διάφορες ειδικότητες

δραστηριοποιούνται στο χώρο, έχοντας κερδίσει τη φήμη, καταξίωση και αναγνώριση από την κοινωνία ότι είναι οι ειδικοί επί ενός συγκεκριμένου περιβαλλοντικού αντικειμένου (π.χ. οι Φυσικοί στην ατμοσφαιρική ρύπανση, οι Χημικοί και Χημικοί Μηχανικοί στα υγρά απόβλητα κλπ). Επίσης έχουν κατοχυρώσει και νομικά το δικαίωμα επαγγελματικής άσκησης των αντικειμένων αυτών.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί και το εξής: η κάθε ειδικότητα έχει εκ του τίτλου και της ειδίκευσης, εκ των σπουδών της, ένα βασικό αντικείμενο δραστηριότητας (π.χ. ο Χημικός τη Χημεία, ο Φυσικός τη Φυσική, ο εκάστοτε Μηχανικός τα εκάστοτε έργα κλπ) και από εκεί έχει προχωρήσει στην επέκταση και κατάκτηση «γειτονικών» αντικειμένων. Αντίθετα ο Περιβαλλοντολόγος δεν έχει κάποιο αποκλειστικό κερτημένο βασικό αντικείμενο δραστηριότητας.

Για αυτό το σκοπό προσπαθεί να διεκδικήσει και να εδραιώσει την αγορά του περιβάλλοντος ως το κατεξοχήν βασικό πεδίο δράσης του.

Στην προσπάθεια αυτή και επειδή ο Περιβαλλοντολόγος προσήλθε τελευταίος στην αγορά εργασίας διεκδικεί όχι μόνο ένα κομμάτι από μια ήδη μοιρασμένη πίτα, αλλά και τη μερίδα του λέοντος, ως ο κατεξοχήν αρμόδιος ειδικός!

Στην προσπάθεια αυτή και επειδή ο Περιβαλλοντολόγος προσήλθε τελευταίος στην αγορά εργασίας διεκδικεί όχι μόνο ένα κομμάτι από μια ήδη μοιρασμένη πίτα, αλλά και τη μερίδα του λέοντος, ως ο κατεξοχήν αρμόδιος ειδικός!

Κατά την άποψη μου η στρατηγική αυτή εδραίωσης και επέκτασης των Περιβαλλοντολόγων δεν είναι απόλυτα σωστή. Σε αντίστοιχη αναλογία σε γεωπολιτικό σκηνικό θα μπορούσαμε να φαντασθούμε ότι για παράδειγμα μια νέα χώρα μόλις ιδρύθηκε κάπου μέσα στην Ευρωπαϊκή ήπειρο, με το όνομα «Ευρώπη» και οι κάτοικοί της οι «Ευρωπαίοι» μάχονται για την εδραίωση και επέκταση των συνόρων της, αφού αυτοί είναι οι πραγματικοί κάτοικοι της ηπείρου και φυσικά τους αντιτάσσονται οι λοιπές χώρες, διότι και αυτές κατοικούν από εκατονταετίες εδώ.

Η άποψή μου δεν είναι ότι πρέπει να σταματήσει η «μάχη», αλλά ότι η μάχη θα κερδισθεί αλλού. Η πρόταση μου είναι ότι η μάχη θα πρέπει να δοθεί στις «αποικίες», εκεί που τα εδάφη δεν έχουν ακόμη κατακτηθεί και στη συνέχεια η δύναμη που θα αποκτηθεί εκεί μπορεί να χρησιμοποιηθεί πίσω στην πατρίδα για την εδραίωση και επέκτασή της (λαμβάνοντας υπόψη τη γεωπολιτική αρχαία ελληνική ιστορία με τους πολέμους των αποικιών!).

Για να επανέλθουμε ωστόσο στο περιβαλλοντικό σκηνικό, πρότασή μου αποτελεί ότι οι Περιβαλλοντολόγοι πρέπει να επεκταθούν στα νέα περιβαλλοντικά αντικείμενα και να κατοχυρώσουν δια φήμης και ονόματος και δια νόμου, ότι αυτοί είναι οι κατεξοχήν αρμόδιοι / κατάλληλοι για την ενασχόληση με τα θέματα αυτά. Αυτό πρέπει να επιτευχθεί προτού οι ανταγωνιστικές ειδικότητες κινηθούν προς τη μεριά αυτή και κατοχυρώσουν και τα νέα πεδία.

Τα εν λόγω πεδία είναι τα νέα / καινοτόμα περιβαλλοντικά αντικείμενα: ΣΠΔ, ISO, EMAS, ecolabel, LCA, πράσινες αγορές, GIS, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ελλείπει του «ενεργειολόγου» που θα βγει στο μέλλον και θα προσπαθεί να διεκδικήσει τους τομείς της ενέργειας!), περιβαλλοντικές μετρήσεις και πολλά πολλά άλλα. Τα πεδία αυτά αποτελούν τη νέα αγορά περιβάλλοντος, η οποία δεν είναι ούτε κορεσμένη αλλά ούτε κατοχυρωμένη από άλλες ειδικότητες. Βέβαια με το πέρασμα του χρόνου οι ανταγωνιστικές ειδικότητες θα κινηθούν προς την κατεύθυνση αυτή, ωστόσο ο ρυθμός τους είναι αργός διότι απαιτεί αντίστοιχη γνωσιακή εξειδίκευση που θα πρέπει να αποκτήσουν, εξειδίκευση που όμως κατέχει ήδη ο Περιβαλλοντολόγος και για αυτό είναι πιο εύκολο για αυτόν να κινηθεί προς την κατεύθυνση αυτή.

Με την ενασχόληση του με αυτά τα νέα αντικείμενα, ο Περιβαλλοντολόγος κατακτά ίσως το σημαντικότερο από όλα, την κοινωνική αναγνώριση, ότι αυτός είναι ο κατεξοχήν αρμόδιος ειδικός στον οποίο πρέπει να απευθυνόμαστε για τα θέματα αυτά. Βέβαια το επόμενο βήμα είναι και η νομική κατοχύρωση. Η κατάκτηση αυτή θα προσδώσει δύναμη στην ειδικότητα του Περιβαλλοντολόγου, που μπορεί στη συνέχεια να την αξιοποιήσει στην περαιτέρω προσπάθεια για κατοχύρωση και των δικαιωμάτων που

αυτή τη στιγμή καρπώνονται οι ανταγωνιστικές ειδικότητες. Και στο εντωμεταξύ θα έχει ήδη κατοχυρώσει το βασικό πεδίο ενασχόλησης του που όπως είδαμε προηγουμένως δεν έχει βρεθεί μέχρι σήμερα.

Η στροφή αυτή στα νέα αντικείμενα πρέπει να είναι συλλογική και σε όλα τα επίπεδα. Ξεκινάει από το Τμήμα που θα πρέπει να δώσει μεγάλη βαρύτητα σε αυτά προσφέροντας το γνωστικό υπόβαθρο, συνεχίζει στο Σύλλογο που θα πρέπει να κάνει τις απαραίτητες στρατηγικές ενέργειες προώθησης των μελών του (όπως ενημέρωση κλπ) και τελειώνει στον καθένα Περιβαλλοντολόγο που θα είναι ο φορέας – «μαχητής αυτής της εκστρατείας». Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στο τελευταίο, διότι η ειδικότητα που θα κατοχυρώσει έστω και ονομαστικά πρώτη ένα νέο αντικείμενο, θα θέσει στη συνέχεια τα στάνταρ αυτής, στάνταρ που εμείς οι Περιβαλλοντολόγοι πρέπει να φροντίσουμε να ανέβουν και παραμείνουν ψηλά. Συνεπώς όταν μελλοντικά έρθουν οι ανταγωνιστικές ειδικότητες, να είναι δύσκολο ή ασύμφορο να προσπαθούν να διεκδικήσουν τα αντικείμενα αυτά. Δηλαδή τα στάνταρ είναι τα «τείχη» που πρέπει να υψώσουμε προς δική μας προστασία.

Ως παράδειγμα αναφέρω τις Μ.Π.Ε. Επειδή τα στάνταρ είναι πολύ χαμηλά (= μελέτες – ερωτηματολόγιο) η κάθε ειδικότητα μπορεί εύκολα να αντεπεξέρχεται και συνεχώς διεκδικεί το αντικείμενο. Αν όμως κάθε μελέτη είχε υψηλές προδιαγραφές (π.χ. χάρτες απαραίτητα σε GIS, οικολογικές – οικονομικές – κοινωνικές – τεχνικές επιπτώσεις κλπ) τότε οι διάφορες ειδικότητες που κατέχουν γνώση σε ένα από όλα αυτά θα είχαν δυσκολία να αντεπεξέλθουν, διότι θα έπρεπε να κάνουν και όλα τα άλλα βήματα. Τα στάνταρ είναι απαραίτητα κατοχυρωθούν και νομικά αλλά έως τότε, στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού, η ποιότητα είναι πάντα κάτι ζητούμενο. Συνεπώς αν ένας ικανός αριθμός μελετών είχε π.χ. χάρτες

σε GIS αυτό θα δημιουργούσε μια άτυπη αύξηση των στάνταρ, εφόσον πλέον όλοι θα ζητούσαν στις μελέτες οι χάρτες να είναι σε GIS παρά ένας «ασπρόμαυρος κακοτυπωμένος χάρτης της ΓΥΣ βαμμένος με μαρκαδόρο»...

Βέβαια στις μελέτες είναι δύσκολο να επιτευχθεί αυτό στην πραγματικότητα, διότι οι ανταγωνιστικές ειδικότητες τόσο για να μην μείνουν απέξω όσο και γιατί είναι μεγάλο / δύσκολο το βήμα για αυτούς να προσφέρουν υψηλά στάνταρ, για το σκοπό αυτό φροντίζουν να τηρούνται τα στάνταρ σκοπίμως χαμηλά. Αυτή η «συνομωσία της χαμηλής ποιότητας» δεν ισχύει ακόμη στα νέα περιβαλλοντικά αντικείμενα και συνεπώς υπάρχει το έδαφος ελεύθερης εξέλιξης και κίνησης στα πεδία αυτά.

Επανερχόμενος στη συνεισφορά – μάχη των Περιβαλλοντολόγων, αυτή είναι ότι πρέπει κατά την ενασχόλησή τους με τα αντικείμενα αυτά να παράγουν έργο υψηλής ποιότητας, ασχέτως αν η αγορά δεν ανταμείβει αρχικά την ποιότητα αυτή. Συμπερασματικά επειδή εμείς θα οργώσουμε το νέο αυτό έδαφος και θα το καταστήσουμε ελκυστικό προς τρίτους, πρέπει συνάμα να το περιχαρακώσουμε απέναντι στα μάτια που το εποφθαλμιούν. Δηλαδή κατά την έννοια της αιφόρου ανάπτυξης πρέπει να κερδίσουμε λιγότερο σήμερα (αφού θα επωμισθούμε το κόστος της υψηλότερης ποιότητας), ώστε να μπορούμε να κερδίσουμε και αύριο (αφού δεν θα μπορούν εύκολα οι ανταγωνιστές να μας «αρπάξουν» το αντικείμενο μας).

Προς αποφυγή παρεξηγήσεων στις απόψεις που εκφράζω παραπάνω, με κανένα τρόπο δεν ενθαρρύνω την απομόνωση ή αποξένωση του

Περιβαλλοντολόγου από τις άλλες ειδικότητες. Πέρα από τη βαθιά μου πεποίθηση ότι με τις συμμαχίες πετυχαίνεις περισσότερα από ότι με τις συγκρούσεις,

είναι πραγματικό γεγονός αλλά και καλλιεργείται στο Τμήμα Περιβάλλοντος ως φιλοσοφία, ότι ο Περιβαλλοντολόγος χρειάζεται και πρέπει να ενθαρρύνει τη συνεργασία με άλλες ειδικότητες, αφού τα περιβαλλοντικά προβλήματα είναι πολύπλοκα και πολυσύνθετα και καλύπτουν διάφορους τομείς. Ωστόσο στη συνεργασία αυτή ο Περιβαλλοντολόγος πρέπει να έχει ηγετικό - συντονιστικό ρόλο, διότι μόνο αυτός κατανοεί και αξιολογεί πλήρως το συνολικό πρόβλημα από όλες τις πλευρές. Ο ρόλος του Περιβαλλοντολόγου σήμερα ως επικουρικός και συμπληρωματικός δεν είναι αυτός που του αξίζει, ωστόσο δεν θα του δοθεί κάτι παραπάνω χαρισματικά, αλλά πρέπει να πασχίσει να τον κατακτήσει. Γιατί κανένας σκοπός δεν κερδίστηκε χωρίς αγώνα! Και ο Περιβαλλοντολόγος είναι και πρέπει να είναι ο αγωνιστής όχι μόνο για τη βελτίωση του επαγγέλματος του αλλά και για το ζητούμενο όλων, τη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος στον πλανήτη μας.

Δημοσιεύσεις για το επάγγελμα του Περιβαλλοντολόγου δείτε εδώ:

http://ta-nea.dolnet.gr/neaweb/nsearch.print_unique?entypo=A&f=17902&m=N32&aa=1

http://ta-nea.dolnet.gr/neaweb/nsearch.print_unique?entypo=A&f=17902&m=N31&aa=1

ΈΧΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΝΑ ΓΙΝΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΦΙΛΙΚΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ;

Μαυράκη Δήμητρα

Περιβαλλοντολόγος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

MSc Επιστήμη & Τεχνολογία Υδατικών Πόρων, Ε.Μ.Π.

dmavraki@hotmail.com

Η καθημερινότητα όλων μας είναι γεμάτη από ενέργειες, οι οποίες με μία μικρή προσπάθεια μπορούν να οδηγήσουν σε μία «πράσινη» ζωή. Έχετε αναρωτηθεί πόσο εύκολα μπορείτε να μετατρέψετε τις καθημερινές σας κινήσεις σε πρακτικές που οδηγούν στην ανακύκλωση υλικών, στην εξοικονόμηση ενέργειας, στη μείωση χρήσης επικίνδυνων ουσιών κλπ; Πρακτικές, οι οποίες εξασφαλίζουν την προώθηση βασικών κατευθυντήριων αξόνων της σύγχρονης περιβαλλοντικής πολιτικής.

Το άρθρο αυτό είναι συμπληρωματικό προηγούμενου, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό και αφορούσε συγκεκριμένους τρόπους εξοικονόμησης νερού. Σκοπός του είναι να ενημερώσει ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι ένα ζήτημα που αφορά όλους μας και ταυτόχρονα να αποδείξει ότι ο καθένας μας μπορεί να συμβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση:

1.ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΤΕ ΣΩΣΤΑ, διαχωρίστε τα απορρίμματά σας (χαρτί, γυαλί, αλουμίνιο, πλαστικά) και πετάξτε τα στους

αντίστοιχους κάδους. Αν δεν υπάρχουν στη γειτονιά σας αναζητήστε τους στο www.hyper.gr/asstota/3_1.html.

2.ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΤΕ

ΗΛΙΑΚΟ

ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΑ, η εξοικονόμηση ενέργειας μπορεί να φτάσει σε ποσοστό ακόμα και 40%.

3.ΠΡΟΤΙΜΗΣΤΕ ΤΟΥΣ ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ ΟΡΟΦΗΣ, ρίχνουν τη θερμοκρασία του δωματίου κατά 3 βαθμούς, καταναλώνοντας λιγότερη ενέργεια συγκριτικά με τα κλιματιστικά.

4.ΌΤΑΝ ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΠΡΟΣΞΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥΣ (ενεργειακή κατανάλωση και κατανάλωση νερού).

5.ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΤΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ,

ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ, ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΚΑΙ ΔΙΣΚΕΤΕΣ, για πληροφορίες απευθυνθείτε στην Οικολογική Εταιρία

Ανακύκλωσης, τηλ. 210 8224481.

6.ΠΡΙΝ ΒΑΛΕΤΕ ΒΕΝΖΙΝΗ ΣΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΣΑΣ ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΠΙΕΣΗ ΤΩΝ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ, διότι στην περίπτωση που δεν είναι όσο φουσκωμένα χρειάζεται, καταναλώνουν μεγαλύτερη ποσότητα καυσίμων.

7. ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΔΕΧΟΝΤΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, εξοικονομώντας τις συσκευασίες τους.

8.ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΝΑ ΔΕΧΕΣΤΕ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ τόσο στην πολυκατοικία σας, όσο και στο δρόμο.

9.ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙΤΕ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΕ ΦΑΞ, εξοικονομώντας χαρτί.

10.ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ MDF ΚΑΙ ΝΟΒΟΠΑΝ, καθώς περιέχουν καρκινογόνες ουσίες.

11.ΦΡΟΝΤΙΣΤΕ ΤΗ ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΣΑΣ, βάλτε διπλά κουφώματα και τζάμια, κλείστε τις χαραμάδες και μονώστε το θερμοσίφωνο και τις σωληνώσεις τυλίγοντάς τα με ένα στρώμα μονωτικού. Κατά μέσο όρο, το 50% της θέρμανσης χάνεται εξαιτίας της μη επαρκούς μόνωσης.

12. ΤΟ 25% ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ. Κλείνετε τηλεοράσεις, υπολογιστές, βίντεο και μην αφήνετε τα φώτα όταν αλλάζετε δωμάτιο ή φεύγετε από το σπίτι. Πολλές ηλεκτρικές συσκευές καταναλώνουν σχεδόν την ίδια ενέργεια είτε είναι σε αναμονή είτε λειτουργούν.

Μία ενδιαφέρουσα ιστοσελίδα για θέματα ανακύκλωσης είναι η www.epa.gov/recyclecity. Επισκεφτείτε την ...

WELCOME TO
Recycle City

See... how the people of Dumptown turned their backward town around!!

Find... out how Recycle City reduces waste and saves money!!

Learn... more about recycling than you ever dared!!

Get A Clue... where all that garbage goes!!

Games!
Activities
Facts!
Graphics!

Go to Recycle City!

First Visit? Click here

EPA Go to the EPA Region 9 Home Page

About Recycle City's Founders

ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Κόρμαλη Αθηνά
Environmental Manager
BSc Middlesex University, London
athenakormali@hotmail.com

Ανακύκλωση, νοούνται οι διαδικασίες εκείνες που έχουν σκοπό την επανεπεξεργασία και αξιοποίηση των υλικών προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τον

αρχικό ή για άλλους παρεμφερείς σκοπούς. Η ανακύκλωση συμβάλλει σημαντικά στη μείωση του συνολικού όγκου απορριμμάτων προς απόρριψη, στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, στην εξοικονόμηση ενέργειας από την παραγωγή νέου προϊόντος και στη βελτίωση της εθνικής οικονομίας.

Ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανακύκλωσης θα πρέπει αρχικά να βασίζεται σε δύο φάσεις.

Α' φάση, πρόγραμμα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Β' φάση, λεπτομερής καταγραφή των σημείων χωροθέτησης των κάδων ανακύκλωσης

Για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα ανακύκλωσης πετυχημένο θα πρέπει να επιτυγχάνει ανάκτηση των επιθυμητών ποσοστών των υλικών στόχων που τίθενται.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων (ποσοστιαίο στόχο ανάκτησης ανά υλικό), πρωταρχικό ρόλο παίζει η αρτιότητα της ενημέρωσης. Οι

τομείς ενημέρωσης, ο τρόπος εισαγωγής των πληροφοριών στο κοινό και η θεματολογία αναφορικά με το πρόγραμμα μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην επιτυχία του.

Πρωταρχικό σημείο του προγράμματος ενημέρωσης είναι να τίθενται τα σωστά κίνητρα στους κατοίκους που θα συμμετέχουν στο σύστημα και να ενημερώνονται τακτικά για την συμβολή τους στο πρόγραμμα ανακύκλωσης.

Σημαντικό ρόλο για την επιτυχία, είναι το κοινό που θα συμμετέχει να αισθάνεται αρχικά ενεργό μέλος. Να αισθάνεται, δηλαδή, ότι συνεισφέρει στο περιβάλλον και ταυτόχρονα στο Δήμο του και να βραβεύεται για αυτό (πιθανές εκδηλώσεις στο δήμο αναφορικά με τα νοικοκυριά που συμμετείχαν ενεργά στο πρόγραμμα). Ένα πρόγραμμα ενημέρωσης θα πρέπει να είναι κατανοητό και να απευθύνεται σε όλες τις ομάδες και ηλικίες ανθρώπων. Προτείνεται να χρησιμοποιείται ή να διανέμεται αρκετό έντυπο υλικό, ευχάριστο ενώ παράλληλα να τονίζει τα ιδιαίτερα σημεία του προγράμματος, το οποίο θα μπορούσε να προβληθεί εκτός από την ενημέρωση πόρτα - πόρτα, μέσω των ΜΜΕ αλλά και του έντυπου τοπικού τύπου.

Αναφέρεται, ότι κρίσιμο σημείο σε ένα πρόγραμμα ενημέρωσης αποτελεί και η θεματολογία. Βασικά

θέματα, αποτελούν η ερμηνεία του τρόπου της επιτυχημένης συμμετοχής στο σύστημα που θα επιφέρει αποτέλεσμα. Είναι σκοπιμότερο σε αρκετές περιπτώσεις τα νοικοκυριά να μη συμμετέχουν στο πρόγραμμα σε αντίθεση με μία εσφαλμένη συμμετοχή που πιθανά θα δυσχεραίνει την προσπάθεια στο σύνολο της. Επιπρόσθετα απαιτείται τακτικός έλεγχος του προγράμματος ανακύκλωσης και καταγραφής των προβλημάτων (πιθανό κιτίο παραπόνων). Άλλος βασικός παράγοντας επιτυχίας ενός συστήματος ανακύκλωσης είναι η συχνή επαφή των αρμοδίων με το κοινό για τις τυχόν δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Κρίνεται αναγκαίο, να υπάρχει τακτική επικοινωνία με προτάσεις, λύσεις, συμπεράσματα των νοικοκυριών και κατόπιν τούτων να συζητούνται από τους αρμόδιους του προγράμματος, Άλλωστε η κινητήρια δύναμη για την επιτυχία ενός προγράμματος ανακύκλωσης είναι τα συμμετέχοντα νοικοκυριά.

Αναφορικά με τη Β΄ φάση - χωροθέτησης των κάδων, κρίνεται απαραίτητο να εκτελείται βάση των υφιστάμενων παραγόντων που αναμένεται να επηρεάσουν το πρόγραμμα.

Τέτοιοι παράγοντες μπορεί να είναι:

- Πυκνοκατοικημένες περιοχές ή μη
- Περιοχές με έντονη εμπορική - τουριστική κίνηση
- Περιοχές με υψηλό ή χαμηλό βιοτικό επίπεδο
- Αναπτυσσόμενες περιοχές και αναπτυγμένες
- Διαχειριζόμενο υλικό και σημεία έντονης παραγωγής αυτού
- Συχνότητα παραγωγής
- Προσβασιμότητα στα μηχανικά μέσα.
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση και ενημέρωση ανθρώπινου προσωπικού που απασχολείται στο έργο.

Με βάση τα παραπάνω, το ζήτημα χωροθέτησης των κάδων θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στη συλλογή των επιθυμητών ποσοτήτων των υλικών και στη δημιουργία ενός επαρκούς δικτύου προσωρινής αποθήκευσης τους.

Τέλος, όλοι γνωρίζουμε τις δυσκολίες και τα προβλήματα που παρουσιάζονται αναφορικά με την διαχείριση των αποβλήτων. Η μέχρι σήμερα υφιστάμενη κατάσταση, η κακοδιαχείριση, το μη αποδεκτό αποτέλεσμα και η ελλιπής ενημέρωση έχουν συμβάλει στην άρνηση του κοινού για τη συμμετοχή του σε προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης, όπως είναι η ανακύκλωση.

Η ραγδαία μεταβολή των καταναλωτικών μας συνηθειών και προτύπων, προϋποθέτει για ένα πιο καθαρό περιβάλλον, την υιοθέτηση τέτοιων προσπαθειών στην καθημερινή μας ζωή, συνεισφέροντας ο καθένας με τον τρόπο του στην ενδυνάμωση της εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων.

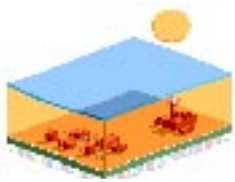
ΧΑΛΑΣΕ...Ο ΚΑΙΡΟΣ!

Μαυρομμάτη Άντα

Αναπτυξιακή Εταιρεία Λήμνου

a_m978@hotmail.com / amavrommati@anel-sa.gr

Τα τελευταία χρόνια είναι πλέον οφθαλμοφανές πως υπάρχουν παγκοσμίως αλλαγές στο κλίμα. Αλλαγές που δεν έγιναν βέβαια χτες αλλά συμβαίνουν σε μια κλίμακα χρόνου ετών ή / και χιλιετιών. Αν και πρόκειται για φυσικό φαινόμενο, οι ανθρώπινες δραστηριότητες συνεισφέρουν σημαντικά στις αλλαγές αυτές. Η πλειονότητα της επιστημονικής γνώμης συμφωνεί πως η ανθρώπινη επιρροή είναι ίσως πια μεγαλύτερη από τη φυσική εξέλιξη.

Η αλλαγή

Ο τρόπος επιρροής των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στις κλιματικές αλλαγές έχει συνοπτικά ως εξής:

Οι εκπομπές αερίων στην ατμόσφαιρα που προέρχονται από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες και κατά κύριο λόγο από την απελευθέρωση καυσαερίων του βιομηχανικού κλάδου αυξάνουν τη συγκέντρωση CO₂. Το διοξείδιο του άνθρακα απορροφά την ακτινοβολία που εκπέμπεται σε μεγάλα μήκη κύματος (υπέρυθρη). Αυτό συμβαίνει τόσο κατά την «είσοδο» της ηλιακής ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα όσο και κατά την «έξοδο» της, μετά δηλαδή από την αντανάκλασή της από την επιφάνεια της γης. Έτσι, στην

περίπτωση αυτή μεγάλη ποσότητα υπέρυθρης ακτινοβολίας εγκλωβίζεται στην ατμόσφαιρα με αποτέλεσμα να

επηρεάζεται το θερμικό ισοζύγιο. Πρόκειται για το γνωστό «φαινόμενο του θερμοκηπίου» το οποίο εκτιμάται ότι ευθύνεται για την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της γης με τα επακόλουθα που αναφέρονται ακολούθως [1].

Οι επιπτώσεις

Οι μεταβολές στη μέση θερμοκρασία της γης αλλά και η αύξηση της θερμοκρασίας σε τοπικό επίπεδο θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντικές μεταβολές στο κλίμα. Μέχρι το 2080 οι αλλαγές που προβλέπεται να συμβούν σε ποσοτικά δεδομένα είναι:

-Αυξημένες βροχοπτώσεις κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου (έως 23% αύξηση) και μείωση των καλοκαιρινών βροχοπτώσεων έως και 20%.

-Αύξηση της θερμοκρασίας σε παγκόσμιο επίπεδο μέχρι και 4.7ο C.

-Ακραίες αυξήσεις στη στάθμη της θάλασσας της τάξης των 84cm κάθε 50 χρόνια.

-Αυξομειώσεις στην ένταση του ανέμου και στο ύψος κύματος.

-Αλλαγή στη διεύθυνση των κυμάτων, γεγονός που μπορεί να συνεπάγεται αλλαγές στη μεταφορά ιζήματος και διάβρωση ακτών [2].

Οι αριθμοί αυτοί αφορούν τη νότια ακτή της Αγγλίας όπου έγινε η μελέτη από το SCOPAC, όμως σε καμία περίπτωση δε σημαίνει ότι η χώρα μας παραμένει ανεπηρέαστη. Οι προβλέψεις και τα σενάρια των επιστημονικών ερευνών μπορεί

να παρεκκλίνουν ως προς τους αριθμούς όχι όμως ως προς το περιεχόμενο. Είναι λοιπόν τεκμηριωμένο πως θα πρέπει να αναμένουμε:

- i. Αύξηση της στάθμης της θάλασσας.
- ii. Αλλαγή στη διεύθυνση των κυμάτων.
- iii. Αυξημένες βροχοπτώσεις το χειμώνα και τάση για περισσότερο ακραία φαινόμενα [3].

Οι μεταβολές αυτές σαφώς θα επηρεάσουν τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Σχετίζονται άμεσα με τα παράκτια έργα, με τη γεωργία, με τις θαλάσσιες δραστηριότητες (εμπόριο, μεταφορές) και έμμεσα με πολλές ακόμα δραστηριότητες. Πιστεύω πως καθίσταται φανερό τι μπορεί να σημαίνει κάτι τέτοιο για τη χώρα μας, αφού πρόκειται για μία κατεξοχήν παράκτια χώρα. Μήπως λοιπόν ήρθε η ώρα να λάβουμε τα μέτρα μας...;

Παραπομπές - Πηγές:

[1] Περιβαλλοντική Χημεία, Αγγελίδης Μιχάλης, 1993

[2] <http://www.scopac.org.uk/pdfs/SummaryReport.pdf>

[3] Doeke Eisma, Climate change – Impact on Coastal Habitation, 1995

ΕΠΙΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΡΥΜΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ... ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΔΙΠΛΑ ΜΑΣ

Μαριάννα Καρίβαλη

Περιβαλλοντολόγος Πανεπιστημίου Αιγαίου
MSc Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων, ΕΜΠ
mkarivali@hotmail.com, mkariv@oikos-nature.gr

Δεν είναι λίγοι εκείνοι, συνάδελφοι Περιβαλλοντολόγοι ή μη, που αποζητώντας στιγμές ηρεμίας κοντά στην απaráμιλλη ομορφιά ενός φυσικού τοπίου, εκφράζουν παράπονα και δυσaráσκειες για το ότι απουσιάζουν από την Αθήνα πυρήνες πρασίνου προς τέρψιν των οφθαλμών, της ψυχής και προς γενικότερη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών μας αισθημάτων... Προτείνω, λοιπόν, να κατευθυνθούμε βόρεια των Αθηνών, καθώς σε μικρή απόσταση από την πρωτεύουσα δεσπόζει μια σημαντική πνοή πρασίνου, ο Εθνικός Δρυμός της Πάρνηθας. Τα σκοτεινά δάση της μας περιμένουν για να περπατήσουμε στο πυκνό δίκτυο μονοπατιών τους, να χαρούμε το άφθονο χιόνι και την καλοκαιρινή δροσιά και να βρούμε λίγες στιγμές ηρεμίας μέσα στο άγχος του σύγχρονου τρόπου ζωής.

Το 1961, στην Πάρνηθα, έκταση μεγέθους 200.000 στρεμμάτων κηρύχθηκε Εθνικός Δρυμός ύστερα από εισηγήσεις της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης προς τη Διεύθυνση Δασών του Υπουργείου Γεωργίας. Ο στόχος ήταν η προστασία της άγριας πανίδας και χλωρίδας του βουνού.

Ο πυρήνας του δρυμού καταλαμβάνει τις ψηλότερες κορυφές, που στο σύνολό τους καλύπτονται σχεδόν από ελατοδάσος.

Η ονομασία Πάρνηθα – Πάρνης στην αρχαία

ελληνική – είναι πανάρχαιη και πιστεύεται ότι σημαίνει απλώς βουνό ή δασωμένο βουνό. Αποτελεί το μεγαλύτερο από τα τέσσερα βουνά που περιβάλλουν το λεκανοπέδιο της Αττικής και απέχει περίπου 35 χλμ. από την Αθήνα, με εύκολη προσέγγιση από τα νότια και τα δυτικά. Το υψομετρικό εύρος του Δρυμού κυμαίνεται γύρω στα 1000 μ. και φτάνει ως τα 1413 μ. (κορυφή Καραμπόλα).

Το κλίμα του Δρυμού χαρακτηρίζεται τοπικά ορεινό με συχνά φαινόμενα τον παγετό και την ομίχλη κυρίως το διάστημα Δεκεμβρίου-Φεβρουαρίου. Οι θερμοκρασίες στα ορεινά της Πάρνηθας είναι 2-6°C μικρότερες από τις αντίστοιχες θερμοκρασίες των χαμηλών υψομέτρων. Η ξηρή περίοδος είναι μεγάλη (Απρίλιος-Οκτώβριος).

Η Πάρνηθα αποτελείται από ιζηματογενή πετρώματα και κυριαρχούν οι σκληροί ασβεστόλιθοι και σχιστόλιθοι, στα σημεία επαφής των οποίων εμφανίζονται πολλές μικρές πηγές με συνεχή ή εποχιακή ροή. Οι πιο αξιόλογες από αυτές είναι της Κιθάρας, του Παλαιοχωρίου και της Μόλας.

Στην Πάρνηθα συναντώνται αρκετά σπήλαια και βάραθρα, ιδιαίτερα στις πλευρές που επικρατεί ο ασβεστόλιθος. Ένα από τα σπουδαιότερα είναι το σπήλαιο του Πανός, που πήρε το όνομά του από τη λατρεία του Πάνα και των Νυμφών και βρίσκεται σε υψόμετρο 620 μ.

Από τα ωραιότερα βάραθρα στην Πάρνηθα είναι το βάραθρο Κεραμιδίου (βάθος 27μ.), τα σπηλαιοβάραθρα της Δεκέλειας και του Νταβέλι και το σπήλαιο της Αγίας Τριάδας. Εντυπωσιακή είναι και η Χαράδρα των Κλειστών.

Στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας διακρίνουμε δυο βασικές ζώνες βλάστησης. Στις χαμηλές πλαγιές,

κάτω από τα 800 μ., επικρατούν οι μεσογειακοί θαμνώνες με κυρίαρχα είδη το πουρνάρι, τις κουμαριές, τα σχίνα, την αριά και το φυλίκι, ενώ κατά τόπους αντικαθίστανται από πεύκα του είδους *Pinus halepensis*. Πάνω από τα 800 μ. μπαίνουμε στην ορεινή ζώνη, με κυρίαρχα τα ελατοδάση με έλατα του είδους *Abies cerhalonica*. Στις ρεματιές και τις χαράδρες επικρατεί η αζωνική βλάστηση με υγρόφιλα είδη, κυρίαρχο από τα οποία είναι ο Πλάτανος (*Platanus orientalis*).

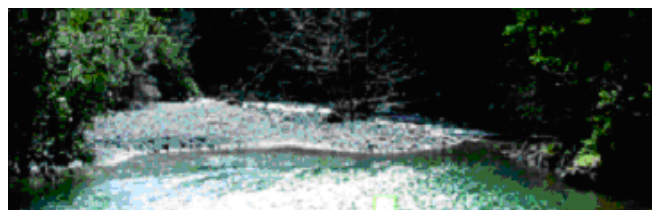
Η χλωρίδα της Πάρνηθας χαρακτηρίζεται από την παρουσία περισσότερων από 900 είδη φυτών. Ιδιαίτερη οικολογική αξία δίνουν στην περιοχή το τοπικό ενδημικό φυτό Καμπανούλα της Πάρνηθας (*Campanula celsii* ssp. *parnithica*). Το έντονο ανάγλυφο, η άφθονη υγρασία και η μεγάλη ποικιλία σε βλάστηση και τοπικά μικροκλίματα έχουν ευνοήσει την ανάπτυξη 81 ειδών μανιταριών, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζονται υπεραιωνόβια δέντρα (χνοώδης δρυς, βελανιδιά, φυλίκι).

Η πανίδα της Πάρνηθας ήταν και παραμένει αρκετά πλούσια με 45 ειδών θηλαστικών, από τα οποία όλα είναι νυχτόβια, με εξαίρεση το ελάφι, το κρητικό αγριοκάτσικο

(αγρίμι) και το σκίουρο. Η σύμβαση της Βέρνης προστατεύει τα 18 είδη θηλαστικών, ενώ 15 έχουν χαρακτηριστεί κινδυνεύοντα και 6 τρωτά. Το ελάφι (*Cervus elaphus*) είναι το κυρίαρχο είδος που μπορούμε να παρατηρήσουμε στην περιοχή με σχετικά ικανοποιητικούς αριθμούς (80-100 άτομα), ενώ έχει εξαφανιστεί από ολόκληρη σχεδόν την Ελλάδα. Τέλος, στην Πάρνηθα ζουν περίπου 30 είδη ερπετών και αμφιβίων, 12 από τα οποία προστατεύονται από τη Συνθήκη της Βέρνης.

Στην περιοχή έχουν καταγραφεί 132 είδη πουλιών, από τα οποία τα 43 είναι παρόντα όλο το έτος, 28 είδη διαχειμάζουν μόνο στην περιοχή, 41 είδη περνούν κατά τη μετανάστευση και 10 είδη έχουν ακανόνιστη παρουσία. Αυστηρά προστατευόμενα από την Οδηγία 92/43/ΕΕ χαρακτηρίζονται τα εξής είδη: πελαργός (*Ciconia ciconia*), όρνιο (*Gyps fulvus*), φιδαιτός (*Circaetus gallicus*), χρυσαετός (*Aquila chrysaetos*), αετογερακίνα (*Buteo rufinus*), πετρίτης (*Falco peregrinus*) και μαυροπετρίτης (*Falco eleonora*).

Ακολουθείστε τις Οικοτουριστικές Διαδρομές της Πάρνηθας

Περπατώντας το πυκνό δίκτυο μονοπατιών, μας δίνεται η δυνατότητα να διασχίσουμε τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας προς όλες τις κατευθύνσεις. Τα περισσότερα μονοπάτια είναι καλοδιατηρημένα και διαθέτουν ειδική σήμανση σε δέντρα και βράχους, ενημερωτικές πινακίδες και πινακίδες κατεύθυνσης. Μερικές από τις καλύτερες διαδρομές που σας προτείνω είναι οι ακόλουθες:

Διαδρομές με το αυτοκίνητο:

- 1) Στην καρδιά του Εθνικού Δρυμού Τελεφερίκ – Αγ. Τριάδα – Μπάφι. Ασφαλτοστρωμένος δρόμος 15 χλμ.
- 2) Στην ήμερη ανατολική Πάρνηθα Βαρυμπόμπη – Ανάκτορα Τατοΐου – Αγ. Μερκούριος – Μαλακάσα. Ασφαλτοστρωμένος δρόμος 20 χλμ.
- 3) Στην άγρια δυτική Πάρνηθα Φυλή – Μονή Κλειστών – Αγ. Παρασκευή. Ασφαλτοστρωμένος δρόμος 11 χλμ.

Διαδρομές με τα πόδια:

- 1) Εναλλακτική κατάβαση από την Πάρνηθα. Καταφύγιο Μπάφι – πηγή Κορομηλιά – Σφάκιζα – Θρακομακεδόνες. Πορεία 3 ωρών σε μονοπάτια και δασικούς δρόμους.
- 2) Καταφύγιο Μπάφι – χαράδρα Χούνη – Θρακομακεδόνες. Η κλασικότερη διαδρομή της Πάρνηθας που διαρκεί 2 ώρες σε μονοπάτι.
- 3) Φυλή – Ταμίθι – ρέμα Μποντιάς – Πετράλωνα – διάσελο Πανός. Από τα πεύκα ως τα έλατα. Πορεία 4 ωρών σε μονοπάτια και δασικούς δρόμους (χωρίς την επιστροφή).
- 4) Μονοπάτι κάτω από τα έλατα. Καταφύγιο Μπάφι – πηγή Σκίπιζα – Μόλα. Πορεία δύομισι ωρών σε μονοπάτι (χωρίς την επιστροφή).
- 5) Μόλα – Παλιομήλεσι – Σφενδάλη. Στις ήμερες ρεματιές της ΒΑ Πάρνηθας. Πορεία 3 ωρών σε μονοπάτια και δασικούς δρόμους (επιστροφή με τρένο).

“ΕΥΡΩΠΗ – ΕΛΛΑΔΑ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 2004. ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΜΑΣ”

Επιστημονικοί, περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί φορείς, αλλά και οι πολίτες συνειδητοποιούμε όλο και περισσότερο ότι για την αντιμετώπιση των κρίσιμων περιβαλλοντικών προβλημάτων απαιτείται μια **ευρύτατη συμμαχία φορέων και δυνάμεων** που χωρίς ηγεμονική διάθεση θα ενώσουν τις δυνάμεις τους για την προστασία του περιβάλλοντος. Σε αυτή την κατεύθυνση η **Ένωση Ελλήνων Χημικών, ο Σύλλογος Αποφοίτων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδος, το Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS και ο Δήμος Παλλήνης** διαμόρφωσαν ένα κοινό πλαίσιο δράσης. Ως πρώτη προτεραιότητα στόχους μας αποφασίστηκε να αναδείξουμε την δημιουργία των κατάλληλων θεμελιωδών θεσμικών προϋποθέσεων – εργαλείων για την ανάπτυξη των στρατηγικών, των μέτρων και των επιμέρους δράσεων.

Συγκεκριμένα προτείνουμε τα εξής :

1. Στο σχέδιο **ευρωπαϊκού Συντάγματος** η βιωσιμότητα πρέπει να αναδειχθεί ως ένας από τους βασικούς πυλώνες της ταυτότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Δημιουργία ενός **Εθνικού Οργανισμού Περιβάλλοντος** (Environmental Protection Agency – EPA) όπως υπάρχει σε όλες τις ευρωπαϊκές αλλά και λοιπές αναπτυγμένες χώρες
3. Δημιουργία ενός **Υπουργείου Περιβάλλοντος** χωριστά από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων ή από όποιο άλλο υπουργείο, με αποφασιστικές αρμοδιότητες και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου που θα συγκεντρώσει και συντονίσει τις διάσπαρτες ενέργειες των λοιπών υπουργείων και φορέων
4. Αξιοποίηση των θεσμικά αναγνωρισμένων **επιστημονικών και τεχνικών συμβούλων του κράτους** και των λοιπών αρμόδιων επιστημονικών φορέων, οργανώσεων κλπ σε όλα τα αρμόδια όργανα όπως : Εθνικός Οργανισμός Περιβάλλοντος, Εθνική Επιτροπή Υδάτων, Επιτροπή Παρακολούθησης έργων Περιβάλλοντος στα πλαίσια του Γ΄ ΚΠΣ (ΕΠΠΕΡ), ΕΠΕΔ, ΕΚΠΑΑ, κλπ καθώς και ενεργή συμμετοχή, θεσμικά κατοχυρωμένη, των περιβαλλοντικών μη-κυβερνητικών οργανώσεων στη διαμόρφωση των πολιτικών.

Ταυτόχρονα στρατηγικές επιλογές μας είναι :

- Ο περιορισμός της σημερινής τάσης μείωσης του φυσικού πλούτου
- Η εισαγωγή της πράσινης χημείας στην παραγωγική διαδικασία, προώθηση καθαρότερων τεχνολογιών στην παραγωγή, πιο φιλικών στο περιβάλλον προϊόντων και η μείωση συνολικά των αποβλήτων και της ρύπανσης.
- Η προώθηση και εδραίωση των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Ελέγχου σε όλα τα επίπεδα, φορείς, οργανισμούς και επιχειρήσεις.
- Η προώθηση της αγοράς των οικολογικών προϊόντων, της οικολογικής σήμανσης καθώς και της Ολοκληρωμένης Περιβαλλοντικής Πολιτικής Παραγωγής και Προϊόντων (I.P.P.).
- Η προστασία του παγκόσμιου κλίματος - εφαρμογή των δεσμεύσεων που προκύπτουν

από το Πρωτόκολλο του Κιότο για περιορισμό των αερίων του θερμοκηπίου και ιδιαίτερα μείωση της σπατάλης ενέργειας

- Η ενδυνάμωση ενός προστατευτικού θεσμικού και ελεγκτικού μηχανισμού για να αντιμετωπιστεί η συνεχιζόμενη ρύπανση του περιβάλλοντος
- Το κλείσιμο και η αποκατάσταση των ανεξέλεγκτων χωματερών.
- Η υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισης των στερεών και επικινδύνων αποβλήτων με μέτρα και πρακτικές πρόληψης, μείωσης, επαναχρησιμοποίησης κι ανακύκλωσής (συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησής τους).
- Η ανάπτυξη δικτύου monitoring αερίων ρύπων.
- Η απεξάρτηση της χώρας μας από ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα (λιγνίτη και πετρέλαιο) με τη προώθηση χρήσης φυσικού αερίου και των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.
- Η πλήρης εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τον υδάτινο πλούτο
- Η εκστρατεία με στόχο «Πράσινο στην πόλη»
- Η αντιμετώπιση της ερημοποίησης
- Η επέκταση των εθνικών δρυμών ώστε να προσεγγίσουν τα ευρωπαϊκά αντίστοιχα ποσοστά και η αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των Φυσικών Προστατευόμενων Περιοχών ΦΥΣΗ (NATURA) 2000
- Η έμφαση στην περιβαλλοντική ενημέρωση αλλά και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση με στόχο την συνειδητή και ενεργό συμμετοχή των πολιτών
- Η ανάπτυξη του οικο-τουρισμού για την ανάπτυξη των ορεινών και νησιωτικών περιοχών
- Η προώθηση των οικολογικών / βιολογικών καλλιεργειών και βρώσιμων προϊόντων καθώς και της οικολογικής/ βιολογικής κτηνοτροφίας

Με την ευκαιρία της παγκόσμιας ημέρας Περιβάλλοντος δηλώνουμε ότι, θα στηρίξουμε ενεργά κάθε προσπάθεια της πολιτείας και της αυτοδιοίκησης για επιστημονικά τεκμηριωμένες λύσεις των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 01/42/ΕΚ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο Τομέας Υδατικών Πόρων, Υδραυλικών και Θαλάσσιων Έργων (Υ.Π.Υ.Θ.Ε.) της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, στις 21 Μαΐου, οργάνωσε ημερίδα με θέμα «Εφαρμογή της Οδηγίας 01/42/ΕΚ για τις Στρατηγικές Περιβαλλοντικές Εκτιμήσεις (ΣΠΕ) στην Ελλάδα».

Η Οδηγία 01/42 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 21η Ιουλίου 2001 και η διαδικασία ενσωμάτωσής της στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 21η Ιουλίου 2004.

Στόχος της ημερίδας ήταν η ενημέρωση του τεχνικού και επιστημονικού κόσμου για την Οδηγία 01/42 και τις μελέτες ΣΠΕ, καθώς και η αναφορά στα οφέλη και τις δυσκολίες που θα προκύψουν από την εφαρμογή της στην Ελλάδα.

Τα πρακτικά δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Τομέα Υδατικών Πόρων, Υδραυλικών και Θαλάσσιων Έργων (<http://www.hydro.ntua.gr>).

Μαυράκη Δήμητρα

Ας αρχίσουμε σήμερα την προστασία του περιβάλλοντος
προλαμβάνοντας τις μεταλλάξεις (!)

